

bu nepředstavuje ani potřísnění intaktní kůže kontaminovaným materiálem. Mezi situace nesoucí potenciální riziko nákazy patří stříknutí krve do oka, pokousání či dýchání z úst do úst během resuscitace. Splněno však musí být několik podmínek, především vysoká virová nálož HIV pozitivního jedince, dostatečné množství biologického materiálu a zároveň dostatečně dlouhý čas expozice. Mezi prokázané rizikové biologické materiály patří krev a krevní deriváty, sperma, vaginální sekret a dárčovské orgány či tkáně. Mateřským mlékem se virus také úspěšně přenáší, proto se HIV pozitivním matkám nedoporučuje kojit. Nezastupitelnou roli v zabránění šíření infekce ve zdravotnictví má prevence. Jelikož je HIV citlivý na běžné virucidní dezinfekční prostředky, dezinfekce rukou před a po kontaktu s pacientem nebo biologickým materiálem by měla být samozřejmostí. Při možném kontaktu s krví, především při jakémkoliv invazivním zákroku je důležité používat jednorázové rukavice. Poraněním sice zabránit nedokážeme, v případě propíchnutí však dokážeme snížit množství krve, která je schopná proniknout k pokožce. Další nezbytná preventivní opatření zahrnují používání výhradně sterilního instrumentária, okamžitou dekontaminaci povrchu v případě rozlití biologického materiálu a nezanebávání jakéhokoli poškození kůže personálu. V neposlední řadě nesmíme zapomenout na prevenci poranění. Zkušenost s poraněním má až 2/3 zdravotníků, nejčastěji evidované je poranění injekční jehlou. Prostřednictvím tohoto mechanismu je možný přenos nejen HIV, ale i mnoha jiných virů způsobujících závažná onemocnění, například viru hepatitidy C. Mezi preventivní opatření patří používání osobních ochranných pomůcek, vyloučení používání ostrých předmětů, které nejsou v daný moment nezbytně nutné. Mnoho pracovních úrazů proběhlo v souvislosti s likvidací ostrých předmětů, proto je důležité ukládat tyto předměty do pevnostních nádob bez další manipulace, nenasazovat bezpečnostní kryt zpětně na použitou jehlu a v neposlední řadě priorizovat používání pomůcek s bezpečnostními prvky. V případě prokázané expozice HIV je k dispozici podání postexpoziční profylaxe. Ve snaze o co nejvyšší účinnost je nutné podání maximálně do 72 hodin a následné užívání podle doporučení. Postexpoziční profylaxe je indikována po zvážení povahy a množství kontaminovaného biologického materiálu, charakteru zranění a infekčnosti zdrojové osoby. K vyšetření anti HIV protilátek je nutný souhlas fyzické osoby, s výjimkami např. u dárce krve, tkání, orgánů či spermatu, těhotných žen aj. Testy na HIV jsou k dispozici každému na vlastní žádost, hlavně osobám s rizikovým chováním. Nediagnostikování HIV pozitivní lidé jsou pro zdravotníky větší riziko nákazy HIV, a proto je důležité dodržovat všeobecná preventivní opatření a brát na vědomí, že každý pacient je potenciálně infekční.

Tato práce byla podpořena grantem MU-NI/A/1278/2018 Masarykovy univerzity.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0037>

Neobvyklá rizika spojená s využitím textilu ve zdravotnictví
Unusual risks associated with textile used in public health care

Hana Doubková, Markéta Hrubanová, Jana Kneysová
Textilní zkušební ústav s.p., Brno, Česká republika

Prádlo, ale i ostatní textilní výrobky, které jsou ve zdravotnictví používány, si zaslouží naši velkou pozornost, a to hned ze dvou důvodů. Prvním je kvalita vstupního materiálu, tedy jeho zdravotní nezávadnost a vhodnost pro zamýšlené použití, a druhým, neméně závažným hlediskem je možnost jeho údržby, tedy praní a případně sterilizace. Vyhláška č. 306/2012 Sb., zejména její příloha č. 5 konkrétně charakterizuje, jak se s prádlem ze zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče zachází. Vzhledem k tomu, že je v České republice již spousta certifikovaných prádel, které mohou dokladovat kvalitu zpracování dodávaného textilu (pacientské, osobní ale i operační prádlo), zaměřili jsme se v naší prezentaci na textilní výrobky, které se „běžně“ udržbují v průmyslové prádelně vymykají. Naši první zkušenosti s těmito výrobky byly polohovací polštáře, které se běžně používají na novorozeneckých odděleních. Tyto polštáře jsou po použití prány v domácnostních pračkách, které jsou umístěny na odděleních. Bylo zjištěno, že jsou po vyprání stále masivně kontaminovány patogenními i nepatogenními druhy mikroorganismů. Příčin této nedokonalé údržby bylo stanoveno hned několik: nesprávné dávkování detergentu s desinfekčním účinkem a nedodržení času i teploty potřebné pro správný průběh desinfekce. Naši pozornosti tedy v poslední době nemohly uniknout chobotničky určené nedonošeným dětem, díky kterým v inkubátorech lépe prospívají. Je nutno upozornit, že se na výrobky pro děti do 3 let vztahuje legislativa, a to konkrétně vyhláška č. 84/2001 Sb., která stanovuje mimo jiné parametry zdravotní nezávadnosti. Jsou tyto výrobky opravdu kontrolovány, a jakým způsobem se s nimi nadále v nemocnici zachází, zejména při jejich údržbě?

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0038>

3M™ Clean-Trace™ ATP Monitoring System – využití v praxi

3M™ Clean-Trace™ ATP Monitoring System – application in practice

Ludmila Srovátková

SK Medical Solutions Division, Praha, Česká republika

Efektivní čištění vyžaduje dezinfekci nebo sterilizaci endoskopů, chirurgických nástrojů a povrchů. Vypuknutí infekce „superbugs“ je zapříčiněno nedodržením protokolů pro čištění. 3M™ Clean-Trace™ ATP Monitoring System zabezpečuje kvantitativní, rychlý monitoring čištění jako část rutinní kontroly kvality v programu endoskopů nebo reprocesingu chirurgických nástrojů a čištění prostředí.

3M™ Clean-Trace™ ATP Monitoring System zahrnuje:

3M™ Clean-Trace™ Luminometer LX25

3M™ Quality Control Data Manager

3M™ Clean-Trace™ Surface Test UXC

3M™ Clean-Trace™ Water Test H2O

Jaké jsou výhody ATP (Adenosine triphosphate) oproti ostatní markrům? ATP je přítomno v každé živé buňce, každém mikroorganismu, všech sekretech/exkretech. Testy jsou snadno proveditelné. Špatné čištění zanechá-